

PLAN DE IGUALDADE

2023 - 2024

XUNTA
DE GALICIA

COLEXIO EDUCACIÓN
INFANTIL E PRIMARIA
DE ESTEIRO

CONTIDOS

IGUALDADE

1. INTRODUCCIÓN.

2. CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DO CENTRO.

3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGBTIFOBIA.

4. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS QUE SE ABORDAN NO PLAN.

- 4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.
- 4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.
- 4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.
- 4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

5. MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN NOS SEGUINTEs ÁMBITOS

- 5.1. Organización do centro.
- 5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.
- 5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.
- 5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

6. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

1 Introducción

A igualdade entre mulleres e homes constitúe un principio reitor das sociedades democráticas, e así se recolle en multitude de normas de ámbito internacional, estatal e autonómico.

Os plans de igualdade baséanse nos principios de valores democráticos, transversalidade, inclusión, igualdade de oportunidades e visibilidade.

Estes principios están plasmados a nivel organizativo en distintos ámbitos do día a día do funcionamento do noso centro escolar:

1. Representación en termos de igualdade no Consello Escolar.
2. Existen protocolos e medidas activas para abordar as condutas contrarias a convivencia establecidas nas Normas de Organización e Funcionamento.
3. Existen obxectivos coeducativos nos distintos plans e proxectos de centro.
4. Realización de actividades en datas sinaladas relacionadas coa paz, o Día Internacional da Muller, etc.
5. Existencia dun documento entre o profesorado titulado “Sexismo e Linguaxe” onde se abordan aspectos relacionados con estratexias educativas, aspectos da vida cotiá, o xogo, o conto en materia de igualdade.

2 CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DE CENTRO

O desenvolvemento do Plan de Igualdade é responsabilidade de toda a Comunidade Educativa.

A súa elaboración e inclusión no Proxecto Educativo corresponde ao Equipo Directivo co asesoramento do Claustro, e recollerá as actuacións en materia de igualdade, coeducación e prevención da violencia de xénero a levar a cabo no Centro.

NORMATIVA ESTATAL

1. Constitución española de 1978
2. Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
3. Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (Artigo 1)
4. Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes
Artigo 23. A educación para a igualdade de mulleres e homes.
Artigo 24. Integración do principio de igualdade na política de educación.
5. Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
6. Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

NORMATIVA AUTONÓMICA

7. Lei orgánica 6/1981, do 6 de abril, de estatuto de autonomía para Galicia
8. Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero
9. Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia
Artigo 22. Inclusión da realidade LGTBI nos plans de estudos.

Artigo 23. Actitudes.

Artigo 24. Formación do persoal docente.

Artigo 25. Divulgación da realidade LGTBI entre as ANPA.

Artigo 26. Combater o acoso e favorecer a visibilidade.

10. Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia
11. Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade
 - Artigo 17. O currículo regulador do sistema educativo.
 - Artigo 18. Erradicación de prexuízos nos centros docentes.
12. Decreto 150/2022, do 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.
13. Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

NOS PLANS E PROXECTOS DE CENTRO

14. No **Plan de convivencia do centro** podemos nomear os seguintes obxectivos e accións encamiñadas a fomentar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres e a previr a violencia de xénero:
 - OBXECTIVO** *Avanzar na idea de que a multiculturalidade e as diferenzas individuais son valores de convivencia.*

ACCIÓNS DE EDUCACIÓN NON SEXISTA

Proxección de películas alusivas ao tema: "Billy Elliot", "Quero ser como Beckham", "Mulan"...

Fomentar e apoiar o uso non sexista dos xogos populares no patio de recreo.

Promover traballos de investigación, manifestos, etc, que se refrexen no traballo de aula, na páxina web do colexio, na Revista Remuíños...

Convertir este aspecto da educación nun dos máis relevantes de entre os temas transversais dos currículos escolares.

Promover a presenza no colexio de mulleres que rachen cos estereotipos sexistas.

Contribuir á eliminación da linguaxe sexista no seu uso cotiá de toda a comunidade educativa.

Promover a presenza dos pais (homes) nas entrevistas de seguimento escolar dos nenos e nenas.

Facer do patio de recreo un lugar favorable á coeducación.

Promover obradoiros ao redor do tema para pais, nais e titores/as legais.

15. No **Plan de acción tutorial:**

OBXECTIVO *Facilitar a integración do alumnado no seu grupo e no conxunto da dinámica do colexio.*

ACCIÓNS CO ALUMNADO

Favorecer no alumno e alumna o coñecemento e aceptación de si mesmo.

Promover e desenvolver actividades que fomenten a convivencia, a integración e a participación do alumnado na vida do centro.

ACCIÓNS COAS FAMILIAS

Coordinar charlas sobre temas formativos o informativos de interese xeral ás familias: coeducación, hábitos hixiénicos, alimentarios, de estudo, etc.

16. Nas **Normas de organización e funcionamento de centro:**

PUNTO 3.1.2.A DEREITOS DO ALUMNADO

1 A recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade, nun ambiente educativo de convivencia escolar.

2 A non ser discriminado por razón de nacemento; raza; sexo, identidade de xénero ou orientación sexual; capacidade económica, nivel social; conviccións políticas, morais ou relixiosas, así como por

discapacidades físicas, sensoriais e psíquicas, ou calquera outra circunstancia social ou persoal.

3 Ao establecemento de medidas compensatorias, dentro das posibilidades reais do centro escolar, que garantan a igualdade real e efectiva de oportunidades educativas.

PUNTO 3.1.2.B DEBERES DO ALUMNADO

13 Non discriminar a ningún membro da comunidade educativa por razóns de nacemento, raza, sexo, identidade de xénero ou orientación sexual ou por calquera circunstancia persoal ou social.

PUNTO 3.2. NORMAS XERAIS DE CONVIVENCIA

2 A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas.

4 O respecto pola identidade de xénero.

3 ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGBTIFOBIA.

Para poder facer unha análise significativa da situación real do centro precisaríamos dunha serie de instrumentos medibles que nos permitisen extraer unhas conclusións; nembargantes neste apartado teremos en conta a observación directa do alumnado nos periodos lectivos e lúdicos, as entrevistas e conclusións dos/das titores/as neste sentido, os estadillos de participación das familias, o grado de representación do profesorado, os rexistros de condutas contrarias á convivencia e o uso dos espazos escolares e extraescolares.

DEBILIDADES

- Participación maioritariamente feminina nas reunións individuais de familias.
- Libros de texto e material curricular impreso que conteñan estereotipos sexistas e con escasos exemplos de diversidade.
- Aumento considerable nos medios audiovisuais e comunicación que consulta o alumnado de estereotipos sexistas (cancións, redes sociais, etc).

FORTALEZAS

- Representación maioritariamente feminina por parte do profesorado.
- Equilibrio nas distintas comisións e dinamizacións (coordinacións e responsabilidades)
- Paridade na porcentaxe nenas - nenos.
- Escasa incidencia de conflictividade escolar.
- Reparto e uso compartido dos espazos lúdicos.
- Reparto equitativo nas distintas actividades extraescolares.
- Uso dunha linguaxe non sexista e inclusiva por parte do profesorado (no día a día da aula e na cartelería).
- Fomento do xogo popular como elemento dinamizador de roles non sexistas.
- Participación en actos e celebracións relacionados coa igualdade.
- Traballo a nivel de aula fomentando actitudes de respecto.

4 OBXECTIVOS COEDUCATIVOS DESENVOLVIDOS A TRAVÉS DO PLAN

4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

- Garantir a incorporación e a perspectiva de xénero e igualdade de oportunidades a través dos documentos organizativos do centro.
- Fomentar o uso da lingua non sexista.
- Invitar a profesionais de ámbitos comunmente masculinos para falar sobre o rol da muller (ciencias, enxeñerías, etc).
- Fomentar a elaboración, elección e uso de materiais didácticos inclusivos.
- Promover a participación e implicación das familias no traballo coeducativo.
- Dar visibilidade as boas prácticas coeducativas en materia de igualdade.
- Participación de distintos axentes sociais que permitan visibilizar a diversidade.
- Visibilizar e eliminar os estereotipos da sociedade en canto a roles profesionais de xénero.
- Potenciar o uso igualitario dos espazos escolares.

4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.

- Realizar actividades de sensibilización, información, formación e intervención para toda a comunidade educativa, en ambientes de socialización reais e cibernéticos (redes sociais, videoxogos, etc).
- Facilitar orientacións para a comunidade educativa que permitan a detección precoz daquelas condutas relacionadas coa violencia de xénero.
- Correlación con outros programas, proxectos e plans de centro en relación coa diversidade e convivencia.
- Aplicar o Procedemento corrector de condutas contrarias ás normas de convivencia, adaptado ás Leis 39/2015 e 40/2015.

4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.

- Establecer contextos de socialización que permitan o coñecemento e a convivencia.
- Participación de distintos axentes sociais que permitan visibilizar a diversidade afectivo-sexual.

4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

- Realizar actividades de sensibilización, información, formación e intervención para toda a comunidade educativa.
- Facilitar orientacións para a comunidade educativa que permitan a detección precoz daquelas condutas de LGBTIfobia.
- Correlación con outros programas, proxectos e plans de centro en relación co LGBTI.
- Aplicar o Protocolo educativo para garantir a igualdade, a non discriminación e a liberdade de identidade de xénero.

5 MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN

5.1. Organización de centro

- Favorecer a representación equitativa de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación (órganos colexiados, órganos non colexiados, coordinacións, dinamizacións, etc).
- Dar visibilidade á persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar.
- Difundir o Plan de Igualdade entre a comunidade educativa.
- Promover e impulsar a formación do profesorado, do alumnado e as familias en materia de igualdade.
- Empregar unha linguaxe inclusiva, non sexista e igualitaria nas distintas tarefas do centro.
- Colaborar e solicitar apoio por parte doutras entidades en materia de actividades coeducativas.
- Concretar e organizar actividades arredor das seguintes datas:
O centro colabora estreitamente coas accións impulsadas dende o Concello de Ferrol a través da Concelleira de Igualdade, Muller, Familia, Infancia e Multiculturalidade e da FANPA de Ferrolterra
 - 25 de novembro - Día Internacional da Non Violencia.
 - Semanas pervias ao nadal - campaña de xoguete non sexista
 - 30 de xaneiro - Día da Paz
 - 8 de marzo - Día Internacional da Muller
 - 2 de maio - Día internacional contra o Acoso Escolar
- Actividade arredor do entroido adicado este ano ás Olimpíadas inclusivas (en tódolos sentidos), fomentando os deportes entre ámbolos sexos.
- Revisar e actualizar o material didáctico con perspectiva de xénero.
- Organizar en colaboración co Concello de Ferrol e o ANPA actividades extraescolares que engloben a todo o alumnado.
- Fomentar o valor intrínseco do xogo popular (mestrías) como elemento igualitario entre nenos e nenas.
- Realizar lecturas onde se analice de forma crítica o uso dos estereotipos.
- Recunchos inclusivos en Educación Infantil.
- Análise crítico por parte do alumnado do 3º ciclo das letras sexistas da música e xéneros actuais.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e os saberes.

- Revisar as programacións didácticas e os libros de texto dende unha perspectiva de xénero, incluíndo a mulleres relevantes nos distintos ámbitos do saber.
- Realizar actividades de sensibilización na aula.
- Realizar actividades de información e sensibilización en colaboración coas familias a través do ANPA e o Concelo de Ferrol.
- Realizar lecturas e recomendacións dende a biblioteca escolar para eliminar estes estereotipos.

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e das oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo

- Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar cun RECUNCHO COEDUCATIVO.
- Libros como Grandes Mujeres, Grandes personas; Grandes Mujeres, Grandes profesionales, o número de exemplares irá aumentando ano tras ano.
- Murais das mulleres relevantes da nosa historia e cartelería nas aulas de mulleres representativas de Ferrolterra.
- Os patios dinámicos como elemento inclusivo.
- Xornada do Día do Peón e do Deporte como elemento que favorezca a convivencia.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

- Promover a corresponsabilidade na realización de tarefas.
- Promover actividades de titor/a- titorizado/a onde o respecto e a convivencia sexa un eixe fundamental.
- Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- Promover e dar importancia ao Plan Anual de Benestar e Convivencia en beneficio da comunidade.

6 SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Para determinar o bo funcionamento dun plan precisamos dunha serie de indicadores que nos permitan determinar a idoneidade das medidas postas en práctica ou aquelas propostas de mellora de cara os seguintes cursos.

MEDIDAS DE ACTUACIÓN	INDICADORES
Favorecer a representación equitativa de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación (órganos colexiados, órganos non colexiados, coordinacións, dinamizacións, etc).	Porcentaxes de representación: Mulleres % Homes %
Nomear a unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar.	Nomeada: 0 Si 0 Non
Difundir o Plan de Igualdade entre a comunidade educativa.	Difundido: 0 Si 0 Non A que membros da comunidade educativa: - - -
Promover e impulsar a formación do profesorado, do alumnado e as familias en materia de igualdade.	Número de accións realizadas: Nª de profesorado participante: X de Y Nª de alumnado participante: X de Y Nª de familias participante: X de Y
Empregar unha linguaxe inclusiva, non sexista e igualitaria nas distintas tarefas do centro.	Conseguido: 0 Si 0 Non
Colaborar e solicitar apoio por parte doutras entidades en materia de actividades coeducativas.	Solicitada: 0 Si 0 Non Entidades participantes: - -
Concretar e organizar actividades arredor das seguintes datas: - 25 de novembro - Día Internacional da Non Violencia - 30 de xaneiro - 8 de marzo - Día Internacional da Muller	Conseguido: 0 Si 0 Non
Revisar e actualizar o material didáctico con perspectiva de xénero.	Nº de materias revisadas:
Revisar as programacións didácticas desde unha perspectiva de xénero, incluíndo a mulleres relevantes nos distintos ámbitos do saber.	Nº de programacións revisadas:
Realizar actividades de sensibilización na aula.	Nº de actividades: Grupos implicados:
Realizar actividades de información e sensibilización en colaboración coas familias.	Nº de actividades: Nº de familias implicadas:
Realizar lecturas e recomendacións dende a biblioteca escolar para eliminar estes estereotipos.	Nº de libros e títulos sobre a temática:
Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.	Publicación no blogue da biblioteca.
Promover a corresponsabilidade na realización de tarefas.	
Promover actividades de titor/a- titorizado/a onde o respecto e a convivencia sexa un eixe fundamental.	Actividades realizadas: -

Promover metodoloxías activas, participativas e cooperativas.	
Realizar o entroido olímpico da inclusión.	

O Plan de Igualdade foi elaborado polo Equipo Directivo coas aportacións e suxerencias do Claustro de Profesores e o Consello Escolar, aprobándose polo Consello Escolar do Centro con data do 03 de outubro de 2023.

O documento forma parte do Proxecto Educativo, e desenvolverase anualmente no marco da Programación Xeral Anual.

CEIP DE ESTEIRO